

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізико-технічний

Кафедра матеріалознавства і новітніх технологій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма «Професійна освіта»

Спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Кваліфікація: Доктор філософії з професійної освіти

Затверджено на засіданні кафедри
матеріалознавства і новітніх технологій
Протокол №1 від «29» серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація наукової діяльності
Викладач (-і)	проф.Гасюк І.М.
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	Ivan.Hasiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний, заочний, вечірній
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес засвоєння та використання методів і технік виконання наукових досліджень, реалізації їх результатів у науково-дослідницькій діяльності.</i></p> <p>Вивчення освітнього компонента спрямоване на оволодіння методологією наукової творчості та самостійного дослідження і аналізу соціально-значущих проблем і процесів; здобуття знань про новітні інформаційні технології, що дозволяють розширити можливості дослідника щодо проведення науково-дослідних робіт; формування вміння чітко сформулювати план дослідження, визначити проблему, гіпотезу і завдання дослідження; вести бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій; робити обґрунтовані висновки з отриманих результатів і представляти підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, статей, оформлених відповідно до загальноприйнятих вимог. Зміст навчальної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти загальних і професійних компетентностей, що забезпечують розв'язання комплексних завдань із впровадження сучасних тенденцій організації наукової діяльності.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Мета та цілі навчальної дисципліни:</i> сформувати у аспірантів системне уявлення про особливості організації та фінансуванні академічного, галузевого, вузівського та корпоративного секторів науки в Україні та за кордоном, дати методичні рекомендації з планування та виконання фундаментальних і прикладних досліджень, з написання і захисту дисертацій, організації проєктної діяльності у науковій сфері.</p> <p><i>Цілі навчальної дисципліни:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – освоєння понятійного апарату; – вивчення феномена наукового потенціалу і його складових; – вивчення фундаментальних, прикладних методів дослідження; – вивчення системи управління науковими дослідженнями в академічному, галузевому, вузівському і корпоративному секторі науки; – вивчення методичних основ планування, виконання та оцінки результативності наукових досліджень; 	

- вивчення характеристики національних і зарубіжних фондів фінансування наукових досліджень і порядок оформлення заявок на гранти;
- надбання знань щодо вимог до виконання та захисту дисертацій для здобуття рівня PhD та ступеня доктора наук.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність – здатність продукувати нові ідеї й розв’язувати комплексні проблеми у галузі професійної освіти (відповідно до спеціалізації) та/або дослідницько-інноваційної діяльності за результатами власного наукового дослідження, що має наукову новизну, теоретичне і практичне значення.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність до самостійного пошуку, відбору, аналізу й оброблення інформації; критичного осмислення сучасної термінології, наукових понять, законів, концепцій тощо; формулювання самостійних тверджень, положень, генерування нових ідей. Здатність до організації і проведення фундаментальних та прикладних науково-педагогічних досліджень.

ЗК 4. Вільна фахова комунікація українською та іноземною мовами на будь-якому рівні у сфері професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології, навички етичної поведінки в цифровому та іншомовному інформаційно-комунікаційному середовищі.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії у контексті організації командної роботи. Здатність діяти на засадах соціальної відповідальності та з дотриманням свідомої громадянської позиції.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 2. Здатність до визначення специфіки предмета дослідження, аналізу та аргументації вибору його методологічних засад; володіння уміннями здійснення аналізу філософських та ідеологічних актуалітетів освітньої політики; навичками застосування методологічних підходів до аналізу педагогічних процесів; навичками критичної інтерпретації досліджень у галузі вітчизняної та зарубіжної освіти, синтезу нових ідей із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ФК 5. Здатність виявляти, ставити та розв’язувати задачі дослідницького характеру в сфері професійної освіти; продукувати нові ідеї і розв’язувати комплексні проблеми у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності; застосовувати сучасні методи та інструменти педагогічної та науково (творчої) діяльності за фахом; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати одержані концептуальні та методологічні знання у науково-дослідницькій та/або викладацькій діяльності для проведення наукових досліджень. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми професійної освіти державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях українського та міжнародного рівня. Критично аналізувати та оцінювати нові комплексні ідеї.

ПРН 2. Володіти нормами професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності в науково-педагогічній діяльності; демонструвати загальний культурний кругозір задля знаходження рішення при обстоюванні власної наукової позиції; формулювати і перевіряти гіпотези на основі системного наукового світогляду.

ПРН 7. Реалізовувати адаптивне управління освітнім процесом у закладах професійної освіти та прогнозувати результати впливу власного дослідження на розвиток громади, регіону, країни. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми професійної освіти, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях українського та міжнародного рівня.

5. Організація навчання

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	40
семінарські заняття	20
самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий/ вибірковий
1,2	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	1	Обов'язкова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступ. Наука й наукові дослідження в сучасному світі.	4	2	20
Тема 2. Технологія наукових досліджень.	4	2	10
Тема 3. Пошук інформації.	4	4	10
Тема 4. Теоретичні дослідження.	4		10
Тема 5. Експериментальне дослідження.	4	4	10
Тема 6. Робота над написанням наукових праць (статей і монографій) та презентація наукових доповідей.	4	2	10
Тема 7. Виконання й захист кандидатських і докторських дисертацій.	4	2	10
Тема 8. Організація роботи в науковому колективі.	4	2	10
Тема 9. Конкурси та гранти – базові питання.	2	2	10
Тема 10. Менеджмент наукових проєктів.	4		10

Тема 11. Інтелектуальна власність та авторське право.	2		10
	ЗАГ:	40	20
			120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання знань аспірантів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до ПОРЯДКУ організації та проведення оцінювання успішності студентів університету. Система оцінювання включає поточний, модульний та семестровий контроль знань.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і передбачає усні відповіді здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня на теоретичні питання. Здобувач може отримати додаткові бали за результати неформальної освіти як результати навчання з навчальної дисципліни, що відображають зміст окремих її тем (але не більше 10 балів) (див. п. «Політика навчальної дисципліни») відповідно до Положення ПНУ (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalnaosvita.pdf).</p> <p>Вид контролю – залік.</p> <p>Максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Участь в роботі впродовж семестру – 50 балів (оцінки за практичні заняття – 25 балів, за самостійну роботу – 25 балів). Залік – 50 балів.</p>
Вимоги до письмових робіт	Вид роботи – доповідь, повідомлення, методичні рекомендації, стаття (5б). Тестові завдання передбачають вибір правильного варіанту відповіді.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 50.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 90% практичних завдань. При виставленні допуску до екзамену враховуються навчальні досягнення аспірантів (бали), набрані на поточному опитуванні під час аудиторних годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали за результати неформальної освіти.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік .

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Виконання письмових робіт у процесі вивчення навчальної дисципліни є обов'язковим для всіх здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня.

Академічна доброчесність: здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня повинні дотримуватись правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та викладацькій діяльності, демонструвати відповідний рівень загальної культури, діяти на засадах соціальної відповідальності, керуватися нормативно-правовими документами: Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положенням про Комісію з питань етики та академічної

добročесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.). <http://surl.li/odbdo>.

Неформальна освіта: Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <http://surl.li/dzryl>.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Гордієнко С.Г. Молодому науковцю коротко про необхідне: Науково-практичний посібник. Київ: КНТ, 2007. 92 с.
2. Грабченко А.І., Федорович В.О., Гаращенко Я.М. Методи наукових досліджень: Навч. Посібник. Х.: НТУ«ХП», 2009. 142 с.
3. Дорожовець М.. Опрацювання результатів вимірювань. Львів, Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2007. 622 с.
4. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ: «Слово», 2009. 240 с.
5. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень. Навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів та ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. Київ. Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
6. Краснобокий Ю.М. Словник-довідник науковця-початківця. Київ: Науковий світ, 2000. 83 с.
7. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2006. 192 с.
8. Мельник О.О. Інтелектуальна власність. Конспект лекцій. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2020. 215 с.
9. Понікаров В.Д., Єрмоленко О.О., Медведєв І.А. Авторські права та інтелектуальна власність. Підручник. Х: ВД "ІНЖЕК", 2008. 304 с.
10. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій. Київ: Академвидав, 2004. 207 с.
11. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ: «Слово», 2003. 235 с.
12. Циппеліус Р. Юридична методологія / Переклад, адаптація, приклади з права України і список термінів Р. Корнута. К.: Реферат, 2004.
13. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 6-є видання, перероблене і доповнене. К.: Знання, 2011. 311 с.
14. Шклярський В.І. Методологічні основи наукових досліджень: конспект лекцій.

Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2006. 127 с.

15. Project Management Institute. A guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK guide) (6th ed.). 2017.

Додаткова

1. Артемчук Г.І., Курило В.М., Кочерган М.П. Методика організації науково-дослідної роботи: Навч. посібник для студентів та викладачів вищ. навч. закладів. К.: Форум, 2000. 271 с. URL:http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/21_2_2018ua/4.pdf.
2. Бенедисюк І.М. Посібник для суддів з інтелектуальної власності. Київ: К.І.С., 2018. – 424 с.
3. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: Підручник для студентів економ, спец, вузів. 3-е видання, перероблене і доповнене. К.: Вища школа, 2011. 271 с.
4. Закон України Про науково-технічну інформацію. Відомості Верховної Ради (ВВР), 1993, N 33, ст. 345. 17.18. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність. ВВР, 1992, N 12, ст. 165.
5. Клепко С.Ф. Наукова робота і управління знаннями: Навчальний посібник. Полтава: ПОІППО, 2005. 201 с.
6. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Слово, 2009, 239 с.
7. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: ІЗМН, 1997. 244 с. 26.
8. Сидоренко В.К., Дмитренко П.К. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. К., 2000. 260 с.
9. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень. К.: Знання, 2005. 309 с.
10. Making Things Happen (by Scott Berkun). Released March 2008/ Publisher(s): O'Reilly Media, Inc.

Викладач

*доктор фізико-математичних наук, професор,
професор кафедри матеріалознавства і новітніх технологій*

Іван ГАСЮК